

■ Pääkirjoitus

9.1.2015

ANTTI MÄKITIE
professori, osastonylilääkäri,
HY ja HYKS
Kliinisen tohtoriohjelman
johtaja, HY
Valtakunnallisen kliinisen
tutkijakoulun johtaja
tieteellisen toimituskunnan
puheenjohtaja ja
lääkäritoimituksen jäsen,
Suomen Lääkärilehti

**Aktiivisina lukijoina
suomalainen lääkäri-
kunta muodostaa
kriittisen kohde-
ryhmän.**

**LÄÄKÄRILEHDEN
LÄÄKÄRITOIMITUS:**
Tiina Laatikainen (pj), Pertti Aarnio,
Minna Aromaa, Valter Kaasinen,
Katariina Kainulainen, Helena Liira,
Merja Metsä-Heikkilä, Antti Mäkitie,
Timo Partonen, Reetta Peltonen ja
Timo Strandberg.

Olet sitä mitä luet

Joululomalla tapasin tutkimustyön kautta tuntemani ja arvostamani henkilön, joka oli siirtynyt työhön yritysmaailmaan. Kun kysyin, vieläkö hän kuitenkin tekee edelleen tutkimusta edes jossain muodossa, oli vastaus: ”En, koska nykyisen työn ohessa ei jää riittävästi aikaa lukemiseen”. Ajan hermolla pysyminen, uusien tutkimustulosten arviointi omaa työtä ajatellen ja johtopäätösten soveltaminen siihen, mikä juuri nyt on ratkaistava, koskee samalla tavalla kliinistä lääkärintyötä. Itsensä kouluttaminen alan lehtiä lukemalla onkin epäilemättä yksi tärkeimmistä tavoista pitää ammattitaitoa yllä.

Lääkärilehden sisältö on kohdistettu pääasiassa klinikoille. Tavoite on välittää tutkittu tieto niin, että se päätyy potilaan hoidon parhaaksi. Suomessa ilmestyvä lääketieteellinen ammattilehti ottaa siten itselleen tärkeän roolin tieteellisen tiedon välittämisessä kotimaiselle lääkärikunnalle.

Korkeatasoisissa ulkomaisissa lehdissä raportoidut asiat eivät useimmiten ole sellaisenaan otettavissa käyttöön, vaan tarvitaan tuloksena saadun tiedon sitomista jo olemassa oleviin kansallisiin suosituksiin ja käytäntöihin. Lääkärilehdessä julkaistavien artikkelien yksi merkittävä tehtävä on näin tulkita kansainvälisiä tutkimustuloksia suomalaiseen terveydenhuoltoon soveltaen. Tässä työssä lehden lääkäritoimituksen jäsenten osuus on merkittävä, kun harkitaan hankittavien asiantuntija-arvioiden laatua ja monipuolisuutta.

Lukija puolestaan katsoo heti otsikon silmäilytyään varmasti myös kirjoittajalistaa ja peilaa artikkelin tekstiä siihen auktoriteettiasemaan, jonka tutut nimet mielessä saavat. Myös keskustelu viriää helposti, kun kynnys palautteen antamiseen kommenttipuheenvuorona on matala omalla kielellä suomalaisen kollegakunnan kesken lehden seuraavissa numeroissa tai viestinä toimitukselle; tämä on avoimen tiedonvälityksen laaduntarkkailua parhaimmillaan.

Yleislääketieteellinen lehti toimii myös eri erikoisalojen yhdistävänä keskustelufoorumina.

Mielenkiintoinen tapaus tai oireyhtymä herättää kommunikointia eri specialistien kesken ja johtaa parhaimmillaan asiaa koskeviin jatkoselvittelyihin tutkimustyön tai omien hoitotulosten arvioinnin merkeissä.

Hyvin toimitetulla ja vertaisarvioituja artikkeleita julkaisevalla lehdellä on jatkokoulutuksellisen aseman muiden tässä toiminnassa olevien tahojen mukana. Nuoria lääkäreitä pidetään kollegakunnassa uusimman tiedon kuulleena rintamana ja heiltä saa helposti asianmukaista palautetta, jos esimerkiksi opetustilanteessa vanhemman kouluttajan tiedot eivät vastaa viimeisintä nykytietämystä. Lääkärilehti onkin parhaimmillaan se lähde, jonka tuella kukin meistä voi päivittää käsitykset hoitolinjoista. Tässä yhteydessä on jälleen aihetta korostaa lehden lääkäritoimituksen kollegojen työn merkitystä lehden sisällön kehittäjinä: pelkkä tiedonvälitys ei riitä lehden tehtäväksi, vaan on pyrittävä kliinisesti merkittävän tiedon välittämiseen niin, että hoitostrategiat kehittyvät. Suurin vaikutus potilaan hoidon kehittämiseen on systemaattisilla katsauksilla, laajoilla kliinisillä tutkimuksilla ja perustelluilla kommenttipuheenvuoroilla.

Lääkärilehti on sitoutunut tuoreimpaan lääketieteelliseen tutkimukseen perustuvan tiedon välittämiseen lukijoilleen potilaan hoidon parhaaksi ja tasa-arvoisen terveydenhuollon kehittämiseksi. Lääkäritoimitus on puolestaan sitoutunut valvomaan avointa ja vertaisarvioitua tiedonvälitystä. Aktiivisina lukijoina suomalainen lääkärikunta muodostaa kriittisen kohderyhmän, joka laatimiensa artikkelien ja vertaisarviointien sekä antamansa palautteen muodossa on mukana kehittämässä suomalaista terveydenhuoltoa maailman parhaaksi. ■